

90

BIOLOGIA

Storczyki epifityczne o wzroście monopodialnym, w stanie naturalnym występujące głównie w południowo-wschodniej Azji. Rośliny mocno owijają się wokół drzew wznosząc się do kilku metrów. Listki okwiatu wąskie, na ogół sierpowato zagięte do wewnątrz, z plamami. Warzka tworzy ostrogę. Kwiaty żółte ('Maggie Oei Yellow Ribbon') i czerwone ('Maggie Oei Red Ribbon'). Podobne, drobne kwiaty jak *Arachnis* posiadają storczyki należące do rodzaju *Renanthera*. Pędy rozgałęzione, często do kilku metrów długości, kwiatostany o licznych, jaskrawoczerwonych kwiatach rzadko spotykanych u storczyków. Rodzaje łatwo się krzyżują z innymi storczykami. Na rynku kwiatów ciętych popularne są krwistoczerwone odmiany mieszańca \times *Aranthera* (*Arachnis* \times *Renanthera*), np. 'Anne Black', 'James Storie Red', złotóżłta 'Beatrice Ng', pomarańczowa 'Ladda Gem'. Innym mieszańcem o atrakcyjnych kwiatach ciętych jest \times *Aranda* (*Arachnis* \times *Vanda*).

Dostępność: Cały rok

Zbiór: Gdy większość kwiatów w kwiatostanie jest otwartych

Trwałość: 2–3 tygodnie

Przechowywanie: w temperaturze 12–15°C, końcówki kwiatostanów powinny być zanurzone w fiolkach z wodą

Uwagi: kwiaty bardzo wrażliwe na etylen; końce podciętych pędów poleca się zanurzyć na 30 sekund w ciepłej wodzie (50°C); nie poleca się umieszczać kwiatów w gąbce z powodu słabego poboru wody przez lodygi

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny

struktura – twarda, gładka, porcelanowa

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – aktywny, wzniosły, łamany

wartość – średnie znaczenie, podgrupa mocne

charakter – niespokojny, ekspresyjny, zawadiacki, drażniący

dobrze komponuje się np. z proteą niewielkich rozmiarów, leukadendronem, brunią i innymi egzotycznymi dodatkami

rola we florystyce – kompozycja w naczyniu, florystyka ślubna, nagrobna, biżuteria kwiatowa

uwagi – roślina drugiego planu, ale wyrazista i znacząca

KULTURA

Nazwa rodzaju pochodzi od greckiego słowa ἀράχνη (*aráchni*), oznaczającego pająka, którego swym kształtem przypominają te barwne kwiaty. Z tego samego względu na-

91

zywane bywają storczykami skorpionami (ang. Scorpion Orchid). Arachne to także bohaterka greckiego mitu, będącego przestrożą przed pychą, która może obrazić bogów. Lidyjska dziewczyna, córka farbiarza Idmona w Kolofonie była niezwykle uzdolnioną, a przy tym dumną tkaczką i hafciarką, podziwianą przez ludzi i nimfy. Nie przyznawała się ona do swojej nauczycielki Ateny i zadufana w sobie ośmieliła się wyzwać ją na pojedynek. Bogini mądrości próbowała ją przestrzec przed gniewem bogów, ale na próżno. Obie uczestniczki pojedynku wykonały równie piękne tkaniny, ale – zgodnie z opisem Owidiusza – urażona w swej dumie Atena zniszczyła tkaninę Arachne, a następnie kilkakrotnie uderzyła ją w głowę swoim tkackim czółenkiem. Zrozpaczona dziewczyna chciała się powiesić, ale Atena zapobiegła temu; za karę jednak zamieniła ją w pająka, aby do końca życia tkła nić, pozostając na niej zawieszona. Storczyk *Arachnis* reprezentuje siłę, odwagę, wyszukane piękno oraz wyjątkową formę wzrostu. Czerwona barwa kwiatów nasuwa na myśl miłość, namiętność, pasję i mocne więzi. Jak wszystkie storczyki kojarzony jest z luksusem i elegancją, dlatego też często towarzyszą dyplomatom podczas oficjalnych wizyt, podkreślając znaczenie wzajemnych relacji.

92

93

204

BIOLOGIA

W kwiaciarnstwie znaczenie ma kobeia pnąca (*Cobaea scandens*). Pnącze w stanie naturalnym występujące w Meksyku. Pędy kruche, wiotkie. Liście pierzaste, złożone z owalnych listków, zakończone wąsem czepnym. Kwiaty duże, dzwinkowate, na długiej szypułce, ciemnofioletowe lub białe. Polska nazwa botaniczna rodzaju to sępota.

Dostępność: lato–jesień

Zbiór: kwiat prawie w pełni rozwinięty

Trwałość: 1–5 dni

Przechowywanie: kwiatów nie można przechowywać

Uwagi: kwiatów nie należy dotykać, bo opadają; na trwałość kwiatów korzystnie wpływa zaparzenie i preparat FloraLife® Quick Dip; po przekwitnięciu długo ozdobne pozostają zielonopurpurowe działki kielicha

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny, formalno-linearny

struktura – twarda, gładka, porcelanowa

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – wijący się

wartość – średnie znaczenie, podgrupa mocne

charakter – dumny, elegancki, dynamiczny, niespokojny

dobrze komponuje się m.in. z różą, dalią, cynią, astrem chińskim, mydlnicą

rola we florystyce – bukiet wiązany w ręku, kompozycja w naczyniu, florystyka ślubna, nagrobna, eventowa

uwagi – pełni funkcję rozluźniającą, wprowadza w kompozycji dynamikę, do pozyskania wyłącznie z ogrodów

KULTURA

Nazwa rodzaju pochodzi od nazwiska hiszpańskiego jezuickiego misjonarza Bernabé Cobo. W naturze kobeia zapylana jest przez ćmy i nietoperze. Dzwinkowate kwiaty wyglądem przypominają filiżanki na spodeczkach, dlatego ich angielska nazwa to *cup and saucer vine* – winorośl filiżankowa. Kobeia jest symbolem wzrostu i długotrwałych relacji.

205

206

207

BIOLOGIA

Byliny tworzące jajowate bulwy. Ze względu na duże i efektowne kwiaty uprawia się zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*) i zimowit okazały (*Colchicum speciosum*). Kwiaty obu gatunków pojawiają się późnym latem, są lejkowate, koloru lilaróż, rzadziej białego.

Dostępność: koniec lata – jesień

Zbiór: w pełni wybarwiony, ale zamknięty pąk

Trwałość: 3–4 dni

Przechowywanie: kwiaty nie nadają się do przechowywania

Uwagi: kwiaty bezszypułkowe, delikatne, łamliwe; kwiaty nie pobierają wody z gąbki florystycznej; roślina silnie trująca

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny

struktura – miękka, gładka, jedwabna

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – aktywny, wzniosły

wartość – małe znaczenie, podgrupa skupiające

charakter – elegancki, czysty, niewinny, symboliczny

dobrze komponuje się z zielenią ciętą, woskowym kwiatem

rola we florystyce – bukiet wiązany w ręku, florystyka ślubna, miniatura florystyczna

uwagi – poleca się do małych, jednorodnych kompozycji

KULTURA

Nazwa rodzaju pochodzi od Kolchidy – krainy w starożytnej Grecji (dzisiejsza Gruzja) zasobnej w bogactwa naturalne i rośliny lecznicze, gdzie według mitologii greckiej zakwitał trujący, a zarazem leczniczy zimowit kolchidzki. Od czasów starożytnych zimowit stosowano w celach leczniczych, głównie jako środek przeciwgorączkowy i przeciwbólowy, a na Bliskim Wschodzie – do zwalczania pasożytów. Od średniowiecza zyskał popularność w Europie, ponieważ leczył choroby serca i układu krążenia oraz reumatyzm i dnę moczanową. Współcześnie zimowit jest stosowany w medycynie naturalnej. Dzięki zawartym w nim alkaloidom działa przeciwzapalnie, przeciwbólowo, wspiera leczenie chorób reumatycznych, nowotworowych oraz schorzeń układu pokarmowego. Należy pamiętać, że jest to roślina śmiertelnie trująca. Dawniej wierzono, że ma magiczną moc, a bulwy noszone w kieszeniach zapobiegają bólowi zębów i różnym chorobom. Kwiaty pojawiające się jesienią – wtedy, gdy inne już przekwitną – poprawiają nastrój, czyniąc zimowita symbolem nadziei, miłości, wierności, odporności, zdolności do walki z przeciwnościami losu i optymizmu – mimo przemijalności związanej z porami roku.

208

209

210

211

212

BIOLOGIA

Na kwiaty cięte uprawiana jest konwalia majowa (*Convallaria maialis*), kłączowa bylina, rosnąca dziko niemal w całej Europie, w umiarkowanych strefach Azji, Japonii i Ameryce Północnej. Kwiaty białe zebrane w jednostronne grona. Po kwitnieniu powstają rubinowe jagody. Odmiana 'Flore Pleno' tworzy pełne kwiaty, odmiana 'Rosea' kwiaty w kolorze bladobiałym.

Dostępność: zima-wiosna

Zbiór: w pełni wybarwiony i otwarty pierwszy kwiat w gronie

Trwałość: 4-6 dni

Przechowywanie: kwiaty można krótko (1-2 dni) przechowywać w temperaturze 2-4°C

Uwagi: kwiaty szybko więdną pod wpływem ciepła i słabej cyrkulacji powietrza; kwiatów nie można przesuszyć; roślina trująca

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny

struktura – twarda, gładka, porcelanowa

forma – wolna, organiczna

ruch – pasywny, skupiający

wartość – małe znaczenie, podgrupa skupiające

charakter – malowniczy, romantyczny, leśny, niewinny, czysty

dobrze komponuje się z delikatną zielenią ciętą

rola we florystyce – bukiet wiązany w rękę, florystyka ślubna, eventowa

uwagi – roślina krucha, delikatna, szczególnie polecana w jednorodnych kompozycjach

KULTURA

Ta „lilia dolin” (*convallis* oznacza po łacinie dolina) w starożytności traktowana była jako roślina lecznicza, szczególnie w przypadłościach sercowych, omdleniach, epilepsji, zawrotach głowy itd. (przedawkowana mogła zabić). Stanowiła piękny symbol wiedzy i sztuki medycznej. Bóg grecki Apollo kazał rosnąć konwaliom, aby chroniły stopy jego muz. Z suszonych kwiatków sporządzano dawniej tabakę, a po natarciu twarzy pędami konwalii podobno znikaly piegi. W średniowieczu konwalia symbolizowały niewinność, czystość, nieśmiałość, młodość, pomyślność i szczęście, dlatego też umieszczano je w ślubnych bukietach. Słowianie wierzyli, że zapach konwalii przyciąga powodzenie i dobro, a zasuszona wiązanka tych kwiatków chroni przed staropaniństwem. Dzięki układowi białych wonnych dzwoneczków na łożysce nazywano konwalię drabiną do nieba. Do dziś traktuje się ją jako symbol wiosny i talizman szczęścia. Ponadto konwalia kojarzy się m.in. z Matką Boską, której łyż pod krzyżem, upadając na ziemię, zamieniały się w te niezwykle kwiaty.

BIOLOGIA

Rośliny zielne występujące w naturze w Meksyku. Pędy zakończone koszyczkami o ozdobnych kwiatach języczkowatych i drobnych kwiatach rurkowatych. Znaczenie w kwaciarstwie mają kosmos podwójnie pierzasty (*Cosmos bipinnatus*) o dużych koszyczkach barwy białej, różowej, czerwonej i fioletowej, kosmos żółty (*Cosmos sulphureus*) o drobnych koszyczkach barwy pomarańczowej i żółtej oraz kosmos krwistoczerwony (*Cosmos atrosanguineus*) o drobnych koszyczkach czekoladowoczerwonych wyróżniających się subtelnym zapachem czekolady waniliowej. W ofercie dostępnych jest wiele odmian, m.in. 'Apricot Lemonade', 'Brownie', 'Daydream', 'Rubenza', 'Xanthos'.

Dostępność: lato-jesień

Zbiór: gdy pąki koszyczka dopiero zaczynają się otwierać, ale nie są jeszcze w pełni rozwinięte; w przypadku odmian pełnych kwiaty zbiera się, gdy otworzą się w połowie

Trwałość: 5-6 dni

Przechowywanie: kwiaty można krótko przechowywać w temperaturze 2-4°C, ale chłód negatywnie wpływa na trwałość

Uwagi: kwiaty szybko więdną bez wody; kwiaty można zaparzać; przekwitnięte kwiaty na pędzie należy wycinać

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny

struktura – miękka, gładka, jedwabna

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – aktywny, wzniosły, łamany

wartość – średnie znaczenie, podgrupa obfitości

charakter – malowniczy, romantyczny, lekki, wiejski

dobrze komponuje się np. z cynią, dalia, astrem, lwia paszczą, naparstnicą, rutewką, trawami

rola we florystyce – bukiet wiązany w rękę, kompozycja w naczyniu, florystyka eventowa

uwagi – sprawdza się w luźnych układach kompozycyjnych, w wiejskim klimacie

KULTURA

Nazwę rodzaju tłumaczy się z greckiego *cosmo* – porządek, świat, wszechświat. Kosmos, znany też jako onętek czy warszawianka, jest symbolem ciszy, spokoju, pokoju, harmonii, równowagi, porządku, skromności, niewinności i radości. W języku kwiatów w czasach królowej Wiktorii kosmos symbolizował przede wszystkim radość życia i szczęście w miłości. Znaczenie ma także barwa kwiatów, np. fioletowa oznacza królewskość, żółta – przyjaźń, pomarańczowa – sukces, a biała – czystość.

213

214

215

231

232

BIOLOGIA

Cymbidium należy do storczyków i obejmuje rośliny zielne występujące w naturze głównie w południowo-wschodniej Azji i Australii. Jest najważniejszym storczykiem uprawianym na kwiat cięty. Kwiaty są zebrane w długie grona. Listki okwiatu są mniej więcej jednakowej długości. Warzka posiada pionowo ustawione łatki boczne i zwisającą łatkę środkową. W uprawie nie mają znaczenia gatunki, tylko odmiany, które różnią się barwą kwiatów (od białej, zielonej, żółtej, pomarańczowej, bordowej do ciemnobrązowej), ich wielkością, terminem kwitnienia i liczbą kwiatów w kwiatostanie.

Dostępność: jesień–zima–wiosna

Zbiór: gdy są otwarte prawie wszystkie kwiaty w gronie. Świeże kwiaty niektórych odmian przyjemnie pachną

Trwałość: 2–4 tygodnie

Przechowywanie: w wodzie (fiolki), w temperaturze 8–12°C

Uwagi: kwiaty bardzo wrażliwe na etylen; końcówki pędów powinny być przycięte ostrym nożem i umieszczone w wodzie; przywędnięte kwiatostany można zanurzyć całe w ciepłej wodzie (40–50°C); kwiat bez prętosłupa bardzo szybko przekwita; w gąbce florystycznej kwiaty powinny być umieszczane razem z fiolką wypełnioną wodą

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny

struktura – twarda gładka, porcelanowa

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – aktywny, wzniosły, łamany

wartość – duże znaczenie, podgrupa szlachetne

charakter – szlachetny, posagowy, poważny, prestiżowy, oficjalny

dobrze komponuje się ze szlachetną zielenią ciętą

rola we florystyce – bukiet wiązany w rękę, florystyka ślubna, nagrobna, eventowa, biżuteria kwiatowa

uwagi – wykorzystuje się pojedyncze kwiaty, dobry na oficjalne okazje, nie lubi konkurencji

KULTURA

Nazwa rodzaju pochodzi od greckich słów *kymbos* – czółno i *eidōs* – postać, co nawiązuje do budowy kwiatu, a konkretnie – warzki. Otrzymywanie tych eleganckich kwiatów to zaszczyt. Cymbidium symbolizuje szacunek, przyjaźń, moralność, cnotę, wyrafinowanie, miłość, siłę, szlachetność, luksus i piękno. W kulturze azjatyckiej podarowane nowożeńcom Cymbidium ma im zapewnić harmonijne (i płodne) małżeństwo.

233

234

BIOLOGIA

Na kwiaty cięte uprawia się kard (*Cynara cardunculus*) i karczoch (*Cynara scolymus*). Oba gatunki pochodzą z basenu Morza Śródziemnego i są bardzo podobne. Pąki kwiatostanowe mają skórzaste, kolczaste listki okrywające koszyczka, fioletowo przebarwione i suche dno kwiatostanowe. Rozwinięte koszyczki są duże, kuliste, wypełnione purpurowofioletowymi kwiatami, wyłącznie rurkowatymi. Kard ma kwiatostany mniejsze i liczniejsze na pędzie w porównaniu do karczocha, który tworzy bardzo okazałe koszyczki.

Dostępność: lato–jesień

Zbiór: gdy jest widoczny kolor kwiatów

Trwałość: 5–7 dni

Przechowywanie: krótko, w wodzie lub na sucho

Uwagi: mogą być wykorzystywane zarówno pąki, jak i rozwinięte kwiatostany; pąki i rozwinięte kwiatostany można suszyć

KOMPOZYCJA

styl – dekoracyjny, formalno-linearny

struktura – twarda, gładka, metaliczna, po części szorstka, rustykalna

forma – wolna, organiczna, złożona

ruch – aktywny, wzniosły, łamany lub z okrągłą formą kończącą (różnice gat.)

wartość – duże znaczenie, podgrupa panujące

charakter – mocny, zdecydowany, klarowny, wyrazisty, ciężki

dobrze komponuje się z drobnymi kwiatami, zielenią ciętą

rola we florystyce – bukiet wiązany w rękę, kompozycja w naczyniu, florystyka eventowa

uwagi – nie lubi konkurencji, w kompozycji tworzy wyrazisty punkt fokusowy, roślina bazowa

KULTURA

Karczoch symbolizuje odnowę oraz oczyszczenie fizyczne i duchowe, a ponadto dostatek, dobrobyt, bogactwo i nadzieję. Jest także symbolem odrodzenia, ochrony i trwałości. We wnętrzu karczocha kryje się wielka delikatność chroniona przez zewnętrzne warstwy kolczastych liści budujących koszyczek. Z tego względu dostrzega się w nim podobieństwo do ostu. Jego łacińska nazwa, pochodząca od greckich słów *kynara* oraz *skolops*, *skolos*, oznaczają kolec, oścień. U karczocha częścią jadalną jest pąk kwiatostanowy, natomiast u karda – wybielone ogonki liściowe, które można spożywać na surowo, gotować, smażyć, dusić i zapiekać w połączeniu z innymi warzywami, mięsami, serami i grzybami. Obok walorów smakowych kard ma także działanie antynowotworowe.

235

236

237